

Dėl skiepimų sezonine gripo vakcina

Gripas – ūmi infekcinė liga, sukeliama gripo viruso, pasireiškianti aukšta temperatūra, galvos ir raumenų skausmu, sausu kosuliu, sloga. Kiekvienais metais nuo šios ligos pasaulyje miršta 500 tūkst. žmonių. Lietuvoje šia liga kasmet susergera 30 - 100 tūkst. žmonių. Gripo virusas lengvai plinta nuo sergančio žmogaus su seilių dalelėmis jam kosint, čiaudint ar net šnekant. Užsikrėtęs žmogus gali susirgti per labai trumpą laiką – vidutiniškai per 48 val. Ši liga pavojinga dėl sukeliamų komplikacijų: bakterinio ar virusinio plaučių uždegimo, otito (kuris dažniausiai būna vaikams ir vyresnio amžiaus žmonėms), širdies raumens uždegimo, inkstų ligų ir kt. Gripu dažniausiai sergama vieną – dvi savaites, tačiau išsivysčius komplikacijoms ligonis gali sirgti ilgiau. Gripo sukeltos komplikacijos gali būti mirtinos. Gripu gali susirgti kiekvienas. Dėl to rekomenduojamos profilaktikos priemonės, kurių viena geriausių – skiepijimasis prieš kiekvieną gripo sezoną (Lietuvoje sergamumo gripu padidėjimas stebimas gruodžio – kovo mėnesiais).

Gripo virusas dėl tam tikrų savybių nuolat kinta – mutuoja. Dėl kintančios antigeninės gripo viruso sudėties Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) kiekvienais metais prognozuoja labiausiai paplitusias viruso padermes ir rekomenduoja būsimojo sezono vakcinos antigeninę sudėtį. 2007–2008 metų gripo sezonui PSO ir Europos Sąjungos institucijos rekomenduoja antigeninę vakcinos sudėtį atitinkančią:

A/Solomon Islands/3/2006 (H1N1)

A/Wisconsin/67/2005 (H3N2)

B/Malaysia/2506/2004

Pasiskiepyti gali visi asmenys nuo 6 mėn. amžiaus, norintys apsaugoti nuo gripo infekcijos ir jos sukeliamų komplikacijų bei norintys nuo užkrato apsaugoti artimuosius. Skiepytis rekomenduojama kiekvienais metais prieš prasidedant gripo epideminiam pakilimui, geriausia – spalio-lapkričio mėnesiais, tačiau galima skiepytis ir vėlesniais gripo sezono mėnesiais. Pažymėtina, kad imunitetas nuo gripo viruso susiformuoja vidutiniškai per 2 savaites nuo pasiskiepijimo. PSO ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras ragina pasiskiepyti kuo daugiau žmonių, o ypač rizikos grupių asmenims, kuriems yra didžiausia gripo sukeliamų komplikacijų rizika.

Vakcinacija ypatingai rekomenduojama šiems rizikos grupių asmenims:

- slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninių arba skyrių, globos institucijų pacientams;
- 65 m. ir vyresniems asmenims;
- asmenims, vyresniems kaip 6 mėn., sergantiems lėtinėmis širdies kraujagyslių, plaučių ligomis, bronchine astma, metabolinėmis, inkstų ligomis, asmenims, kuriems yra imunodeficitinė būklė;
- vyresniems nei 6 mėn. vaikams, nuolat vartojantiems aspiriną;
- moterims, kurios gripo sezono metu bus 3-9 nėštumo mėn.;
- asmens sveikatos priežiūros įstaigų ir globos institucijų darbuotojams;

Taip pat pasiskiepyti rekomenduojama:

- rizikos grupių asmenų šeimų nariams bei kitiems sąlytį turintiems asmenims;
- kūdikių iki 6 mėn. tėveliams ir kitiems šeimos nariams, turintiems su jais sąlytį;
- asmenims, dirbantiems darba, kurio metu susiduriama su dideliu žmonių skaičiumi (mokytojai, pardavėjai, visuomeninio transporto vairuotojai ir kt.);
- asmenims, norintiems apsisaugoti nuo gripo ir jo sukeltamų komplikacijų bei nenorintiems užkrėsti kitus.

Rengiantis galimai gripo pandemijai bei siekiant padidinti mažas skiepijimosi nuo sezoninio gripo apimtį, prašome propaguoti tarp gyventojų bei asmens sveikatos priežiūros įstaigose skiepijimus nuo gripo.